

РАЧУНОВОДСТВО У ТРГОВИНИ

1. ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА - ОБЛИЦИ И ТРАЈАЊЕ

РАЗРЕД	НАСТАВА				ПРАКСА	УКУПНО
	Теоријска настава	Вежбе	Практична настава	Настава у блоку		
I	37	74				111
II	36	72				108

Напомена: у табели је приказан годишњи фонд часова за сваки облик рада

2. ЦИЉЕВИ ПРЕДМЕТА:

- Упознавање ученика са значајем рачуноводствених информација у пословном одлучивању;
- Стицање знања о рачуноводственом приказивању имовине и порекла имовине;
- Стицање знања о утицају пословних догађаја на имовину и њено порекло;
- Упознавање ученика са значајем принципа двојности и једнообразности за систем двојног књиговодства;
- Стицање знања и вештина за обављање послова платног промета и праћење ликвидности;
- Стицање знања и вештина о настанку и ликвидацији потраживања и обавеза;
- Стицање знања о залихама као делу имовине;
- Стицање знања о основним средствима као делу имовине;
- Оспособљавање ученика за евиденцију процеса набавке и продаје;
- Праћење и евиденција процедуре увоза и извоза;
- Стицање знања и вештина у вези са обрачуном, праћењем и евиденцијом резултата пословања предузећа;
- Развијање личних и професионалних ставова.

3. НАЗИВ И ТРАЈАЊЕ МОДУЛА ПРЕДМЕТА

Разред: **први**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Рачуноводство (појам, делови, задаци), имовина и порекло имовине	18
Пословне промене и њихово праћење	15
Двојно књиговодство	12
Платни промет	18
Потраживања и обавезе	24
Залихе	18
Основна средства	6

Разред: **други**

НАЗИВ МОДУЛА	Трајање модула (часови)
Књиговодствена евиденција купопродаје робе у трговинском предузећу	48
Књиговодствено праћење токова плаћања	9
Књиговодствена евиденција увоза и извоза	24
Књиговодствена евиденција прихода и расхода и резултата пословања трговинског предузећа	27

Назив модула: **Књиговодствена евиденција купопродаје робе у трговинском предузећу**
 Трајање модула: **48 часова**

ЦИЉ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за евиденцију набавке и продаје робе 	<p>По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> објасни биланс стања трговинских предузећа састави биланс стања трговинског предузећа објасни финансијску ситуацију предузећа на основу биланса стања повеже документа са пословном променом у вези са набавком и продајом робе контролише документа која прате настанак дужничко - поверилачких односа контролише документа везана за евиденцију залиха спроводи књиговодствену евиденцију настанка обавеза и потраживања (аналитички и синтетички) тумачи пословне књиге трговинског предузећа разликује врсту коминтената (купац - добављач) спроводи књиговодствену евиденцију настанка потраживања и обавеза, евидентира залихе робе у магацинском, робном и финансијском књиговодству по продајним ценама води КЕПУ књигу на основу датих података заводи фактуре у књигу улазних и излазних фактура, књигу примљених рачуна КИР и књигу издатих рачуна КИР обрачуна и књижи порез на додату вредност (ПДВ) на основу датих података попуни пореску пријаву пореза на додату вредност (ПП ПДВ) на основу обрачуна пореза на додату вредност (ПДВ) обрачуна и књижи остварену разлику у цени на основу датих података применом просечне процентне стопе РУЦ утврди набавну вредност продате робе тумачи податке са конта главне књиге трговинског предузећа 	<ul style="list-style-type: none"> Биланс стања трговинског предузећа Набавка робе: <ul style="list-style-type: none"> евиденција по продајним ценама Калкулација продајне цене (нето фактурна вредност, трговачки попусти, зависни трошкови набавке...) <ul style="list-style-type: none"> евиденција набавке робе кроз дневник и главну књигу (магацинско, робно и финансијско књиговодство) са књижењем претходног ПДВ-а, укалкулисане разлике у цени и на контима добављача (аналитички и синтетички) <ul style="list-style-type: none"> књига улазних фактура и књига примљених рачуна Продаја робе: <ul style="list-style-type: none"> евиденција продаје робе кроз дневник и главну књигу (магацинско, робно и финансијско књиговодство), са књижењем излазног ПДВ-а и на контима купца (аналитички и синтетички) <ul style="list-style-type: none"> књига излазних фактура и књига излазних рачуна бонификација, количински рабат и трговачки попусти Пореска пријава пореза на додату вредност (ПП ПДВ) КЕПУ књига Обрачун остварене РУЦ применом просечне процентне стопе РУЦ 	<ul style="list-style-type: none"> На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (16 часова) вежбе (32 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <ul style="list-style-type: none"> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације кабинетских вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Кабинет рачуноводства <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Сви исходи се реализују кроз двочас Модул се реализује путем метода активно оријентисане наставе Препоручене методе: <ul style="list-style-type: none"> Ситуација На основу датих података о имовини предузећа, ученици састављају биланс стања трговинског предузећа. На основу књиговодствене документације ученици књиже набавку робе на аналитичким и синтетичким контима робе, добављача и на конту улазног ПДВ-а. Залихе робе процењују по продајним ценама. На основу излазних рачуна књиже продају робе на одговарајућим контима са излазним ПДВ-ом. На крају обрачуног периода ученици врше обрачун и књиже остварену разлику у цени. На основу стања на контима ученици обрачунају ПДВ, врше потребна књижења и попуњавају одговарајућу пореску пријаву <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено излагање тестове знања и тестове практичних вештина писмене задатке домаће задатке

Назив модула:

Књиговодствено праћење токова плаћања

Трајање модула:

9 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за самостално обављање послова платног промета	<p>По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> објасни улогу, значај и врсте платног промета прати ликвидност предузећа евидентира измирење обавеза евидентира наплату потраживања објасни врсте обрачунских плаћања попуни обрасце везане за обрачунска плаћања изврши плаћања по основу компензације, цесије и асигнације прокњижи компензацију	<ul style="list-style-type: none"> Појам, значај и врсте платног промета безготовинска плаћања Евиденција плаћања уз попуст Обрачунска плаћања:<ul style="list-style-type: none"> – компензација, – цесија, – асигнација Евиденција компензације	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (3 часа) вежбе (6 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <ul style="list-style-type: none"> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације кабинетских вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Кабинет рачуноводства <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> На студијама случаја и ситуацијама из праксе спровести евиденцију безготовинских плаћања користећи оригиналну документацију Сви исходи се реализују кроз двочас Модул се реализује путем метода активно оријентисане наставе Препоручене методе: студија случаја, пројекат <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено излагање тестове знања и тестове практичних вештина писмене задатке домаће задатке

Назив модула:

Књиговодствена евиденција увоза и извоза

Трајање модула:

24 часа

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за самостално обављање послова увоза и извоза	<p>По завршетку модула ученик ће бити у стању да:</p> <ul style="list-style-type: none"> састави увозну калкулацију евидентира увоз робе евидентира извоз робе разликује инструменте међународног платног промета објасни употребу инструмената међународног платног промета објасни процедуру и учеснике у плаћању међународним документарним акредитивом попуни обрасце инструмената међународног платног промета евидентира плаћања и наплату са иностранством	<ul style="list-style-type: none"> Увозна калкулација Закључак увозног посла Закључак извозног посла Девизни рачун Инструменти платног промета са иностранством (банкарска дознака, међународни документарни акредитив, извештај о приливу девиза) Евиденција увоза са плаћањем и извоза са наплатом	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (8 часова) вежбе (16 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <ul style="list-style-type: none"> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације кабинетских вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Кабинет рачуноводства <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> На студијама случаја и ситуацијам из праксе спровести евиденцију набавке и продаје робе користећи оригиналну документацију Сви исходи се реализују кроз двочас Модул се реализује путем метода активно оријентисане наставе Препоручене методе: студија случаја, пројекат <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено излагање тестове знања и тестове практичних вештина писмене задатке домаће задатке

Назив модула:

Књиговодствена евиденција прихода и расхода трговинског предузећа

Трајање модула:

27 часова

ЦИЉЕВИ МОДУЛА	ИСХОДИ МОДУЛА По завршетку модула ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНИ САДРЖАЈИ МОДУЛА	ПРЕПОРУЧЕНО УПУТСТВО ЗА ОСТВАРИВАЊЕ МОДУЛА
<ul style="list-style-type: none"> Оспособљавање ученика за праћење и анализирање резултата пословања предузећа 	<ul style="list-style-type: none"> објасни утицај расхода и прихода на биланс стања доведе у везу расходе, приходе и капитал објасни правила евидентирања на успешним контима евидентира приходе од продаје, финансијске и остале приходе евидентира пословне, финансијске и остале расходе објасни процедуру утврђивања резултата пословања утврди финансијски резултат састави закључни лист на основу задатих елемената састави биланс стања и биланс успеха на основу датих података прокњижи финансијски резултат закључи пословне књиге објасни успех пословања предузећа на основу биланса успеха 	<ul style="list-style-type: none"> Расходи и приходи – појам и врсте Утицај расхода и прихода на биланс стања и капитал Правила књижења на контима успеха Приходи од продаје, финансијски приходи и остали приходи Трошкови пословања, набавна вредност робе, финансијски расходи и остали расходи Закључни лист Биланс успеха Процедура утврђивања резултата пословања предузећа Финансијски извештаји (биланс стања и биланс успеха) Евиденција резултата пословања Закључивање пословних књига 	<p>На почетку модула ученике упознати са циљевима и исходима наставе / учења, планом рада и начинима оцењивања</p> <p>Облици наставе Модул се реализује кроз следеће облике наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> теоријска настава (9 часова) вежбе (18 часова) <p>Подела одељења на групе</p> <ul style="list-style-type: none"> Одељење се дели на 2 групе приликом реализације кабинетских вежби <p>Место реализације наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> Кабинет рачуноводства <p>Препоруке за реализацију наставе</p> <ul style="list-style-type: none"> На студијама случаја и ситуацијама из праксе спровести евиденцију прихода и расхода као и обрачуна финансијског резултата користећи оригиналну документацију Сви исходи се реализују кроз двочас Модул се реализује путем метода активно оријентисане наставе Препоручене методе: студија случаја, пројекат. На основу одговарајуће документације ученици књиже расходе и приходе. На крају обрачунског периода врше обрачун и књижење остварене разлике у цени, састављају закључни лист, финансијски извештај, евидентирају финансиј. резултат и закључују пословне књиге <p>Оцењивање Вредновање остварености исхода вршити кроз:</p> <ul style="list-style-type: none"> усмено излагање тестове знања и тестове практичних вештина писмене задатке домаће задатке

5. КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ ПРЕДМЕТИМА / МОДУЛИМА

- Принципи економије
- Организација набавке и продаје
- Пословна економија
- Финансије